

Dějiny české kinematografie

Mgr. Michal Večeřa

Periodizace

- 1898-1930 – němá éra filmu
- 1930-1939 – 1. a 2. republika
- 1939-1945 – protektorát Čechy a Morava
- 1945-1991 – zestátněná kinematografie
 - 50. léta – budovatelská kinematografie
 - 60. léta – nová vlna
 - 70.-80. léta – období normalizace
- 1991-současnost

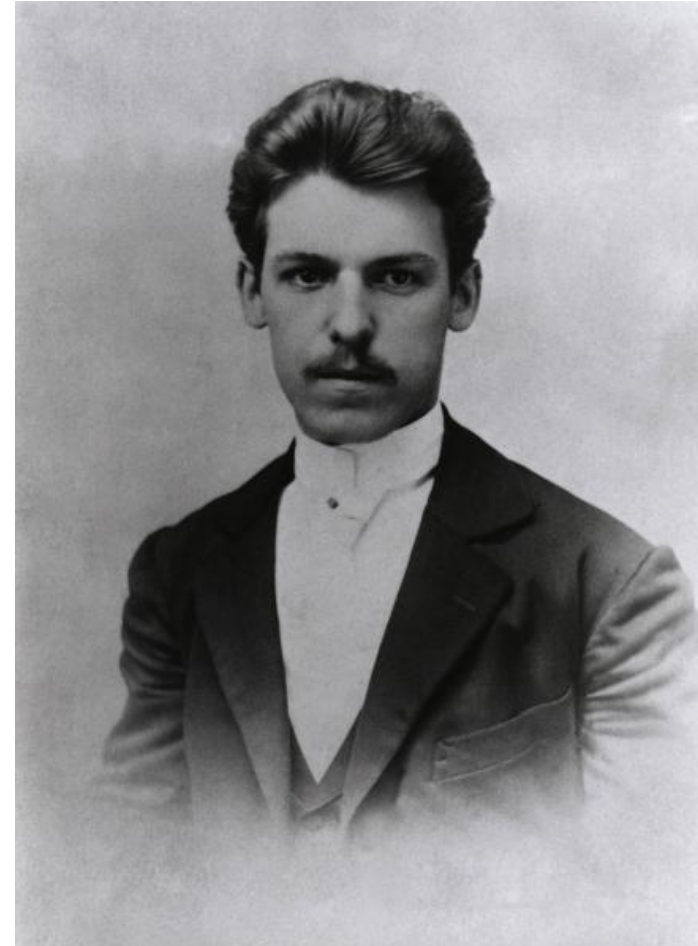
Kinofikace českých zemí

- První projekce v českých zemích - Karlovy Vary – 15. 7. 1896
- Kočovní kinematografy
- 1908 - Výnos o zákazu používání jiného zdroje než elektrického
- Zkvalitňování technického vybavení projekce

Rok		Čechy	Morava	Slezsko
1896	Žadatelů o licenci	6	6	0
1897	Kinematografických podniků	12	10	1
	Žádostí o licenci	13	6	1
	Provoz podniků	13	6	1

Jan Kříženecký

- Praha, 20. 3. 1868
- Červenec 1898 – Český kinematograf
- První české hrané filmy
 - Dostaveníčko ve mlýnici
 - Výstavní párkař a lepič plakátů
 - Smích a pláč
- 1907 – záznam všesokolského sletu
- 1910 – kamera *Jarní sen starého mládence* (1910)
- 1913-1914 – ředitel Kino Louvre
- [Ukázka](#)

Počátky systematické produkce v českých zemích

- Předpoklady
 - změny v distribuční praxi
 - nástup stálých biografů
- 10. léta – stejně jako v R-U
 - Opoždění za ostatními zeměmi R-U
- Výhoda - Domácí herci, námět
- Převažovala nonfikční produkce
- První čtyři filmové společnosti
 - Illusion
 - Kinofa
 - ASUM
 - Lucernafilm (nonfikční)

Distribuce 1918/1919-1921

- Samostatné ČSR – uvolnění obchodu 1919
– USA, Francie
- 1919 – převaha Něm. Filmů, 1923 – US
- 1918-16 půjčoven: 300 kin -> 1923-70:796
- Oživení – 1919-1922
- Reexport
- Cca 11 kin na jednu půjčovnu kolem let 1921/1922
- Hospodářská krize 1922/1923

Filmová výroba

–

Nová generace

- Lucernafilm – Miloš Havel, Karel Degl, Antonín Fencel
 - 1916 – *Zlaté srdéčko*;
 - 1917 – *Pražští adamité*
 - Jan S. Kolár
 - Končí 1919
- Praga-film – *Čertisko* (1919); *České nebe* (1918) – Fencel
- Bratři Deglové – *Stavitel chrámu* (1919), *O děvčicu* (1919)

O
d
ě
v
č
i
c
u

Stavitel chrámu (1919)

Wetebfilm – Binovec & Marville

Suzanne Marwille

Excelsiorfilm – Utrpením ke slávě

Lamač, ing. Prokop (lampy), Heller, Inneman, Machatý a Výborný vyřešili problém tak dokonale, že opakované poruchy v elektrické síti domu a celého okolí vedly téměř k vydání vládního nařízení o zákazu filmování ve vnitřním obvodu měst od 10.000 obyvatel výše. O tom jsme se již zmínili hned na počátku kapitoly. Ale k věci! Jak vypadal takový bar postavený v "atelieru". - To jest v největší místnosti šestipokojového bytu v nejvyšším patře v domě na Perštýně. Chápete! Dva pokoje obýval ředitel Balaš, další místnost byla přepychovou ředitelnu "uměleckého" oddělení, kde se přijímaly strany a okouzlené adeptky kinoškoly. Dále byly tu laboratoře, sušárna, temná komora, fundus instruktus a kinoškola. Když se ale točil film, tak se otevřely všechny spojovací dveře, všechno se vyházelo na chodby a největší místnost byla atelierem! Kulisy se stavět nemohly. Jednak nebyly a poměrně nízké stropy normálního bytu nepřipouštěly nějaké dekorace. Zatloukat skoby do podlah nedovolil ani domácí, natož partaj bydlící pod Excelsiorfilmem. A tu zazářil genius Gustava Machatého, v tu dobu 17tiletého mladíka, kterého dal tatík do firmy "na učení", protože ve škole ohrožoval svým temperamentem řádný průběh školního vyučování. U filmu se však rázem uplatnil jako naprosto nepostradatelný činitel. Jeho oficiální titul byl "raktotum". ve skutečnosti zastával asi dnešní funkce architekta, rekvizitáře, pomocného režiséra, služby a odháněče v jedné osobě.

Aby se tedy Branaldovi vešly všechny stolky "baru", obsazené členy kinoškoly, kteří se tu měli po prvé uplatnit, dal Machatý pro scénu v baru vybourat tlusté poctivé zdi starého činžáku dostatečnou vyhloubeninou, aby se tam vešli operatéri, až budou točit a panoramovat celou scénu. Že nezahynul pod troskami zříceného domu výkvět tehdejší naší filmové generace, lze vděčit jedině tomu, že stalo se tak v nejvyšším poschodí budovy a nikoliv v přízemku! Ale "úhel" byl dosažen a v onom vybouraném výklenku si střídavě zamazali kabát a zadnici všichni funkcionáři počínaje ředitelem Balašem, Lamačem, Branaldem, operatéry, Machatým, až po autora a přizvané návštěvníky, jimž se dovolilo nahlédnout do hledáčku skutečné kamery na opravdovou filmovou scénu. Jindy dal Machatý postavit lešení z prken nad propastí dyorku a točilo se otevřeným oknem dovnitř atelieru na scénu. Životy lidí visely na nitkách, ale to nevadilo nikomu, ani vedení podniku, ani pojišťovně.

Excelsiorfilm

- Vznik 1917
- Richard Baláš
 - Nadále ředitelem kina Lucerna
- Na Perštýně
- Ateliér v činžovním bytě – osvětlené žárovkami

Excelsiorfilm II

Pak tam byl ještě jeden zásah do konstrukce nic netušícího domu. To zas měl Heller na svědomí. Nebylo vhodného náčiní na vyvolávání. Otto si vypomohl tím, že si udělal v ateliéru díru v podlaze, vycementoval ji, a v tom vyvolával zkušební filmy. Večer pak vyléval tekutinu hrníčkem. Pod atelierem měla své sklady nábytkářská firma Röhrs & Söhne. Dovedete si představit náladu šéfů, když zjistili, že tam se stropu kape vývojka na drahé kusy nábytku. Byli nuceni rozestavit na ně umývadla, aby zabránili škodám, což nemálo vadilo obchodnímu obrátu. Celkem vedli tito sousedé ve vertikálním směru na Perštýně vzájemně asi 15 žalob o náhradu škody včetně všech oněch pro urážky na cti.

Hellerův basén, který byl přikrýván deklem a kobercem, hrál v historii českého filmu ještě jednou velmi významnou roli. To bylo, když točili pro nesmrtelnou dějinnou fresku "Utrpením k slávě" scénu o bezmezném pronásledování Českých bratří v době inkvizice. Scéna líčila, jak bratrský písmák zachránil památnou "Postillu" před zlořečeným zásahem šilicích Koniášů. Písmáka hrál Lamač a seděl se ženou - celkem

pěknou ženou, Marií Jansovou - za stolem na modlitbách, když černí pronásledovatelé zabušili hrozivě na dveře. Petlice se chvěje pod mocnými údery, ale jelikož Branald zavrhoval detaily, věděli to pouze zasvěcení znalci libreta a lidé kolem hrané scény, nikoliv diváci filmu. Sedlák popadne "Postillu" (telefonní seznam, dovedně upravený a zabalený Machatým) a snaží se ji ukryt na nadrazech, žena zastře si plachetkou oči a scéna na chvíli dramaticky zmrtní... Vtom sveze se pohled šťvaného písmáka na zem (učiní tak nenápadně, div se hlavou neuhodí o roh stolu, Pozn. současného diváka), pak rychle skočí na podlahu, odhodí hrubou látku, přikrývající otvor do tajemné skrýše. Tiskne vzrušeně knihu v náručí, koule očima na všechny strany, zvolna sestupuje do sklepa. Počkat! Tak se jeví scéna od kamery přes okraj stolu. Ve skutečnosti klesá Lamač se vztyčeným tělem hlouběji do kolen, jako když sestupuje po schodech do sklepa - vlastně do Hellerova basénku - a tam se skrčí na bobeček. Panorama kamery obsluhována Machatým, rychle odbočí na dveře, které právě pod údery povolí a Jezuité (tuším Vladimír Pospíšil - Born a Jules René - Nowotný) vnikají do síně! (ostrý střih!) Leč žena a muž, již bez Postilly a se zakrytým deklem na podlaze nonchalantně stojí a žasnou, co se od nich vlastně požaduje, takže inkvizitoři, mrknouce nenápadně do všech koutů jizby a do aparátu, zahrozí prstem a odejdou. (Clona.)

Ti další

- Pojafilm – Slavínský+Jalovec
- Slaviafilm 1917/1918 – Josef Brabec + Thea Červenková
 - Oba dva zakládají vlastní společnost Filmový ústav – 1919-1923
 - Ukázka Babička – 9:24
- Řada dalších malých společností
 - Kapitálově slabé
 - Příležitostní výrobci
- Neexistovalo žádné trvalejší sdružení výrobců
 - Československý film – 1919-1920
- Filmy části z nich v distribuci prostřednictvím další společnosti
 - Prodělečnost
 - „Tak řekněme ten první celovečerní, který jsme dělali, stál pětasedmdesát tisíc. Asi sedmdesát tisíc jsem dostal za něj.“ Václav Binovec
- Rozšiřování obchodních aktivit
- Nezájem pražského publika o český film
- Provozování výroby nevyžadovalo žádnou profesionální kvalifikaci

Typické žánry do 1. pol 20. let?

- Národní témata – legie
 - *Za svobodu národa* (1920)
 - *Československý ježíšek* (1918)
- Adaptace domácí literatury
 - Jakub Arbes, Božena Němcová, Karolína Světlá, K. H. Mácha
 - *Cikáni* (1921)
 - *Noc na Karlštejně* (1919)
- Inspirace zahraničními vzory
 - Seriály
 - Šestákové romány – *Šílený lékař* (1920)
 - *Maharadžovo potěšení* (1922)
 - *Maharadža Mamlas Bej jede automobilem kolem farmy Raula Dusotila. V polích za farmou přepadne se svými sluhy dceru Dusotilovu (Rapsodii) a odváží si ji v autu domů. Dusotil povolá detektiva Mlhu a s jeho pomocníkem pustí se všichni do pronásledování maharadži. Pronásledovatelé vniknou do paláce maharadži, který jednoho po druhém omráčí a nakonec jest omylem svých sluhů sám omráčen. Maharadža způsobí výbuch dynamitu a pronásledovatelé Rapsodii osvobodí.* (Citace z cenzurního lístku)
 - *Probuzené svědomí* (1919); [Melchiad Koloman](#) (1920) – 30:31
 - americkými groteskami
 - Jan S. Kolár, Karel Lamač, Karel Anton – *Únos bankéře Fuxe* (1923), *Chyťte ho* (1924)
- VI. Slavínský – dobrodružné filmy
- Sociálně kritické filmy –
 - *Šachta pohřbených idejí* (1923)
 - *Takový je život* (1929)
- Některé žánry výjimečné
 - Pohádka – [Červená karkulka](#) (1920); Lloydfilm
- Nezámerná publika o CZ filmy

Praga-film

- Založeno 1917
- Spojení s Českou bankou
 - kmenový kapitál 950 000 Kč
- Pronajímání ateliéru
- Natáčení nonfikčních snímků
 - Sdružení Československý film
- Komédie, nacionální, jeden historický – *Noc na Karlštejně* (1919)
- Prodej filmů, nikoliv distribuce
- Ukončení činnosti 1921
- „Snímky Patheových se valnou většinou velice líbily a s nimi podařilo se uplatnit tu a tam film vlastní.“
- Rozdíly ve stylu jednotlivých filmů
 - *Čertisko* (1918) x *Pražští adamité* (1917); *Noc na Karlštejně* (1919)

Počátky filmové cenzury

- Spory o rezortní příslušnost
 - MŠANO vs. MV vs. MPOŽ vs. MSV
- Výnos MV z 16. června 1919 – založení CSK
- Proměnlivé složení CSK
 - 1919 – 9 členů - 2 zástupci MŠANO; po 1 zástupci MV, MS, MNO, MSP, MPOŽ; 1 zástupce Československého cizineckého úřadu; 1 zástupce Svazu osvětového v Praze (pozdější název Masarykův lidovýchvonný ústav)
 - 1936
 - základní – MLÚ, MS, MŠANO, MNO, MV, zástupkyně žen kruhů vychovatelských
 - Rozšířený – stálí členové: MLÚ, MPOŽ, MSP, MS, MŠANO, MNO, MV a zástupce domácího filmového obchodu a průmyslu; členové střídaví: 1) zástupce Dělnické akademie, Spolku výtvarných umělců Mánes, Syndikátu denního tisku československého; 2) zástupce Jednoty výtvarných umělců a Ústřední školy dělnické; 3) zástupce České zemské komise pro péči o mládež, Syndikátu československých spisovatelů a Umělecké besedy
- Problematická témata: národnost, náboženství, úřad a úředníci, vojsko a válka, justice, mravnost, kritika politického a společenského řádu, zločinnost

Cenzura

Z filmu »Krásné dobrodružství« byl vyloučen původní název filmu »Zahrada hříchu« a narážka v nápisech, že Flagg měl »pensionát«. Dále nápisy: čís. 2.: »Paulsene, nezajímejte se tak okatě o můj pensionát! Vaší starostí je, abyste mi vodil kavky a pomáhal je oškubávat, nikoliv však, abyste se po mých děvčatech díval jako zamilovaný zajíc!«, čís. 3.: »Víte — já svá děvčata do ničeho nenutím, ale poskytnu jim příležitost, aby se mohla dát svést, a tu mám z toho největší potěšení, když se jedna z těch zdánlivých světic promění v dokonalou kněžku hříchu a zjedná tak novou slavnou pověst mé zahradě a mému pensionátu.«, čís. 4.: »Miluji svou zahradu hříchu láskou odborníka a vedle cudných světic pěstuji v ní i hejsky, nejneužitečnější přítěž lidské společnosti, kteří se nestydí, že jsou živi na cizí účet. A když mne některý z mých chráněnců přestane bavit, tak ho zkrátka vyhodím.«.

Noc v opiovém doupěti. — Boj...
ly. — Opiumschmuggler. — V...
chard Talmadge Production, Holywood, Cal.,
drama, délka: 1700 m.

V Kolumbii rozšíří se přes činnost antiopiové ligy netušenou měrou zhoubné požívání opia a za semeniště této neřesti je veřejně označována čínská čtvrt. Neřesti propadá též Bobby Madison, do jehož sestry Connie je zamilován odvážný Richard Milburn. Richardovi podaří se vniknouti do tajné skrýše kuřáků opia, kde zjistí, že vůdci podlouháků jsou právě muži, stojící v čele antiopiové ligy, kteří svým vlivem dosud mařili snahu policie odhalení opiové doupě. Působením Johna Madisona, Bobbova otce, policie opiové doupě prohledá a všechny vinníky zatkne.

Z filmu »Dobrý voják Švejk« byly vyloučeny: všechny scény, v nichž vystupuje polní kurát Katz, a to nejen v kapli garnisonního vězení, nýbrž také ve svém bytě ve společnosti důstojníků a mladých děvčat, ležící na zemi před domem, nesen Švejkem na zádech a sedící ve fiakru, se všemi nápisy k těmto scénám se vztahujícími. Dále scény, jak ve společnosti důstojníků jedna dívka tančí na stole (viděti jest pouze její nohy) a jak jeden stolovník vztahuje ruku k nohám tanečnice, dále scény: jak opilý stolovník leží pod stolem a objímá děvčata, jak paní Vendlerová jest ve vaně a Švejk dívá se na ni klíčovou dírkou, při čemž rukou dělá zvláštní posuňky, jak paní Vendlerová v županu leží na pohovce a vybízí Švejka,

aby k ní přisedl, s těmito nápisy: »A když se panička vykoukala...« — »Pan nadporučík vám poručil, abyste vyhověl každému mému přání, vidíte?« — »Tak hezky jděte a zavřete tam ty dveře! Co dále, vám řeknu.«

Výroba 20. léta

Rok	Němé filmy	Poznámka	Zvukové filmy	Poznámka
1918	20	i krátké filmy		
1919	33	i krátké filmy		
1920	22	i krátké filmy		
1921	33	i krátké filmy		
1922	29			
1923	18			
1924	8			
1925	16			
1926	31			
1927	24			
1928	17			
1929	35			
1930	15		8	i cizojazyčné verze

Krize v pol. 20. let

- Krize – nadbytečný dovoz

Rok	Půjčoven	Kin	Kina/1 půjčovna
1918	15	300	20
1923	70	796	11,3
1924	Stejný	953	cca 14
1927	Stejný	cca 1100	cca 16
1929	Pokles o 1/3		

20. Léta v distribuci

	Rok	SSSR	USA	Německo	Francie	Itálie	Rakousko	Jiné státy	Celkem
Němý film	1922	4	254	457	84	56	35	34	924
	1923	5	362	236	83	28	42	31	787
	1924	1	318	133	77	28	21	34	612
	1925	0	350	141	48	16	12	25	592
	1926	4	339	158	49	9	13	10	582
	1927	9	292	192	45	7	10	19	574
	1928	4	273	204	34	xxx	16	22	553
	1929	25	282	176	34	2	11	39	569
	1930	18	130	98	12	2	8	10	278
Zvukový film	1929	xxx	48	3	1	xxx	xxx	1	53
	1930	xxx	149	74	10	1	xxx	8	240
	Celkem	70	2797	1872	477	149	168	233	

Ateliéry

- Miloš Havel, Julius Schmitt, Osvald Kosek
 - Na základech společností American Film Company a Biografia – březen 1920
- Zbudování prvního technicky dobře vybaveného ateliéru – Vinohrady
 - 400 m² 18x13m – 6,5 m výška
 - Drahé nájemné – 1921 – 3000/den -> 1922 – 2000/den -> 1923 – 600 korun
 - Průměrný film 2-3 dny + 2 dny bourání/stavění, nákladnější 7-10 natáčení
- 1919/1920 – Praga-film – výstavní pavilon Mánes přesunut k vile Kavalírka v Košířích
- 1922/1924 – Comenius & Srb a Štys
 - Natáčení dokumentů – finanční krach
- 1926 – zahájení výroby hraných filmů
 - Narušení monopolu AB 43 filmů mezi lety 1926 a 1929
 - 1929 – požár, ateliér neobnoven
- Menší, ale levnější než AB

Filmy natočené v AB na Vinohradech

Výroba dlouhých hraných filmů v ateliéru AB v letech 1920-29.

Rok	filmy v atel. AB celkem	z toho natočila AB	celkem v ČSR
1920	1	1	18
1921	18	7	26
1922	15	6	29
1923	8	-	18
1924	8	1	8
1925	16	-	16
1926	23	-	31
1927	8	-	24
1928	12	3	17
1929	17	2	35

Obrat v polovině 20. let

- Producenti jsou především půjčovny
 - Bratři Deglové, Elektafilm a další
- Ubývá filmů inspirovaných zahraničními vzory
 - Někteří ze stávajících tvůrců se pokoušeli uplatnit v zahraničí
- Nový žánr filmů
 - Kondelíkovština – Ignát Herrman
 - Nenáročné veselohry inspirované domácí literaturou a divadelními hrami
 - Karel Anton – *Do panského stavu* (1925), *Otec Kondelík a ženich Vejvara* (1926)
 - Životopisné filmy – *Josef Kajetán Tyl* (1925), *Karel Havlíček Borovský* (1925)
- 1927/1928 – nadbytečný dovoz, pokles výnosů – až 600 filmů ročně

Tvůrci

- Gustav Machatý – Inspirace v zahraničních filmech z hlediska stylu filmů
 - *Kreutzerova sonáta* (1926); *Erotikon* (1929); *Ze soboty na neděli* (1931); *Extase* (1932)
- Přemysl Pražský
 - *Neznámá kráska* (1922); *Batalion* (1927);
- Jan S. Kolár
 - *Příchozí z temnot* (1921); *Svatý Václav* (1929)
- Svatopluk Innemann
 - *Plukovník Švec* (1929)
- Václav Kubásek

Svatopluk Innemann

- manželka Zdena Kavková – hlavní role
- Původně kameraman
 - Řemeslně technicky zvládnuté filmy
- *Červená karkulka* (1920)
- *Komptoiristka* (1922)
- *Josef Kajetán Tyl* (1925) – 1:08:32
- *Falešná kočička* (1926)
- *Lásky Kačenky Strnadové* (1926)
- Pokračování kariéry ve zvukové éře

Snímky z produkce MNO

- *Slavia L-Brox* (1927) – kombinace instruktážního filmu a melodramatu
– Příběh letce
- *Za československý stát* (1928) – příběh tří legionářů – 1914-1918/1919 - ukázka
- *Horské volání S. O. S.* (1929) – inspirace německými horskými filmy

První zvukové filmy a zavádění zvuku do kin

- Listopad 1927 – Lee de Forest & Phonofilm
- Wings (1927) – promítáno 1928
 - Barvený, Magnascope, Paramount, Kapitol
- Druhy systémů
 - Sound-on-film vs. Sound-on-disc
 - Americké vs. německé
- Sezona 1929 – pražská kina vybavena systémem Western Electric
- Patentní spory – Pařížská dohoda 1930
 - Western Electric vs. Tobis Klangfilm
- 1929 – 40 kin se zvukovým systémem
- 1929 – Kino Lucerna – *Show boat* (1929)
- 1930 – *Dvě srdce v ¾ taktu* – 18 týdnů

Do Rozprav Aventina tehdy napsal: "Není to ani divadlo, ani revue, ani opereta - a především to není film." O. Štorch-Marien se vyjádřil o dalších amerických zvukových filmech, jež následovaly po Lodi komediantů, že mu připomínaly "orgii všech strašidel a mašinérií, jež je možno rozpoutat na jevišti" a Curtizovu Archu Noemovu /Noah's Ark, 1929/ označil za "stoprocentní breigelstück".

Přehled němých i zvukových filmů v distribuci 1929/45

rok	dlouhé hrané	ČS	USA	z toho						ostatní*	krátké filmy	perio- dika
				D	F	I	A	GB				
1929 n.	600	35	282	176	34	2	11	20	44	879	279	
z.	53	-	48	3	1	-	-	1	-	28	32	
1930 n.	223	15	130	98	12	2	4	5	23	988	128	
z.	250	8	149	74	10	1	-	6	2	310	104	
1931 n.	107	-	64	20	6	1	2	2	12	668	62	
z.	359	23	145	151	20	2	4	3	11	260	184	
1932 n.	33	-	20	2	2	2	-	-	7	334	58	
z.	186	24	36	82	21	3	5	2	13	297	122	
1933 n.	5	-	2	1	1	1	-	-	-	250	54	
z.	210	44	19	87	29	4	6	8	13	312	116	
1934 n.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	36	52	
z.	216	37	24	74	22	-	11	34	14	141	260	
1935 n.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	86	-	
z.	336	34	153	78	18	7	19	12	15	331	307	
1936	318	31	136	82	19	-	22	12	16	494	298	
1937	331	49	128	79	21	4	16	15	19	400	277	
1938	318	41	171	46	22	3	8	15	12	388	346	
1939	242	41	89	92	8	5	-	7	-	251	338	
1940	174	31	33	98	-	12	-	-	-	403	250	
1941	134	21	6	74	-	17	-	-	16	352	189	
1942	115	11	-	69	-	27	-	-	8	305	208	
1943	94	10	-	65	11	5	-	-	3	340	208	
1944	87	9	-	58	2	8	-	-	10	295	208	
1945 /5.5./	15	1	-	14	-	-	-	-	-	36	69	

Zavádění zvuku v českých kinech

- 1930 – 100 z 1000 kin zvuk
 - Poptávka po němých filmech
 - Předčasná likvidace němé výroby
- Pomalý postup zavádění zvuku
- Patentní problémy českých výrobců kinotechniky s Tobisem
 - 1931 – dohoda
- Licenční poplatky

Kina němá i zvuková 1929/37

(Číslo v závorce udává počet zvukových kin)

rok	počet kin	míst tis.	návštěva mil. osob
1929	1.513 (14)	466,3	85,6
1930	1.817 (148)	539,2	92,1
1931	1.966 (490)	587,7	90,6
1932	2.024 (848)	613,5	76,4
1933	2.002 (1.025)	605,3	68,7
1934	1.955 (1.273)	586,5	64,6
1935	1.833 (1.343)	578,9	63,7
1936	1.847 (1.608)	593,3	74,5
1937	1.850 (1.720)	597,9	84,5

Příchod zvuku - ateliéry

- Adaptace Vinohrady – pojízdná aparatura Tobis – 38:55
- stavba nového atelieru – Barrandov – dokončeno 1933 – první film *Vražda v ostrovni ulici* (1933) – 3:05-9:00
 - 2 studia 32 x 20 x 11 m, mezi zdmi dveře, které se dají spojit
 - kapacita 80 filmů ročně
 - Od 1934 – 24 – 30 filmů ročně
 - od roku 1933 do roku 1949 bylo na Barrandově natočeno 180 filmů
- Další ateliery (30. leta):
 - Modřany
 - fungovaly od roku 1932, nebyly moc kvalitní, ale byly levné
- Hostivař (Host a.s. pro filmový průmysl)
 - otevřeny až v polovině 30. let
 - 3 studia – dvě 30 x 18 x 9 m + , jedno 34,5 x 22,5 x 11 m → bylo větší než Barrandov
 - 1935 – 6 celovečerních a krátké filmy
 - neměly vlastní laboratoř
 - patentní spory se zvukovou aparaturou → narůstání dluhů
 - FAB
- Radlice (Foja)
 - Z počátku synchronizace němých filmů
 - dobudovano 1937 – potřeba dalších prostor
 - 1. film *Srdce na kolejkách* v březnu 1937
 - do okupace natočeno 30 filmů (*Naši furianti*, *Hlidač č. 47*)
- Bapoz (Zlín)
- Baťa
- Holešovice – Trhani (1936) – 8:36-11:10

Barrandov

2 centra českého filmového obchodu

- Koncern AB (ateliéry, výroba, půjčovna)
- Koncerna Elekta (výroba, půjčovna)
- Propojení obou
 - Osvald Kosek
 - Lavoslav Reichl
 - Julius Schmitt
 - Jan Reiter
 - Josef Pyskač
- Pobočky amerických studií

Dobová produkce

- Pasák holek (1929) – Hans Tintner
- Tonka Šibenice (1930) – K. Anton
- Za rodnou hroudu (1930) – O.Kmínek
- Když struny lkají (1930) – první 100% mluvený film – uk. 28:00, 1:00:00
 - Němečtí tvůrci – Fridrich Frehér & spol.
 - Pohyblivé mikrofony, více kamer
- C. a k. polní maršálek (1930)
 - Tři jazykové verze, 4,5 milionu – 1:11, 0:00
- Sezona 1929/1930 – chyběly české filmy – finanční rezervy z distribuce
- Jazykové verze českých filmů
 - Rozdílly v metráži
 - Extase (1933) – 27:00

- 47 filmů vyrobil Lucernafilm 1937/45
- 46 Elektafilm 1930/41
- 41 Ocean-National 1931/45
- 31 Meissnerfilm 1932/39
- 28 AB 1930/38
- 25 Slaviafilm 1932/41
- 18 Dafafilm 1932/41
- 17 Reiter-Brom 1937/42
- po 15 Lloydfilm 1932/42 a Ufa 1933/40
- 14 Kantůrek-Moldavia 1933/38.
- po 8 Espo-Zdarfilm 1933/40 a Terrafilm Brno 1933/40
- 6 Wolframfilm 1932/35
- po 5 Beda Heller 1933/37, PDC 1931/39 a Metropolitanfilm 1936/38
- po 4 Excelsiorfilm Brno 1935/39, Fišer-Europafilm 1931/41, František Lepka 1933/37, Praha-Paříž 1935
- po 3 Gloriafilm 1931/36, Josef Kabeláč 1937/38, Vladimír Kabelík 1931/33, Monopolfilm Brno 1933/38, Paramount 1930/31, Ringlerfilm 1932/34, Julius Schmitt 1934/35, Sonofilm 1930/31, Sunfilm 1939
- po 2 Continentalfilm 1939/40, Favoritfilm 1936/37, Fortuna-film 1935/36, Gaumont 1932, Grafofilm 1932/39, Kino-film Brno 1933, Lordfilm 1937, Okafilm 1933, Projektor-film 1935/37, Starfilm 1931/32, Karel Špelina 1931/32, La Tricolore 1939/40
- po 1 filmu vyrobil Accordfilm 1933, Albafilm 1938, Arkofilm 1938, Elkafilm 1935, Chicagofilm 1933, Kamerafilm 1935, Oldřich Kmínek 1935, Ladislav Kolda 1934, Korunafilm 1934, Jan Kyzour 1933, Legiafilm Brno 1937, Luxfilm 1933, Luxofilm 1937, Matice Slovenská 1933, Melody-film 1932, Panfilm 1933, Prahafilm 1940, Primusfilm 1932 a Triglavfilm 1937.

Kontingentní systém

- Platné od roku 1932
- Kontingentní filmy
 - *Děvčátko, neříkej ne!* (1932) 28:48
 - *Jsem děvče s čertem v těle* (1933)
 - Odchod amerických studií z československého trhu
- Trval do konce roku 1934
- Nahrazen registračním systémem
 - Založení FPS

Přehled výroby čs. němých a zvukových filmů 1930/45

rok	č e s k é f i l m y			slovenské	
	dlouhé hrané /z toho č.f. a v./	krátké /dl.ji- né/	peri- odika	krátké /dl.jiné/	periodi- ka
1930 n.	15	112 (5)	97	-	-
z.	8 (6)	4 (1)	-	-	-
1931 n.	-	159 (6)	67	-	-
z.	23 (20)	7	2	-	-
1932 n.	-	156 (3)	70	-	-
z.	24 (23)	21 (1)	2	-	-
1933 n.	-	143 (4)	62	-	-
z.	44 (37)	32 (1)	-	-	-
1934 n.	-	94 (2)	59	-	-
z.	37 (29)	30 (1)	-	-	-
1935 n.	-	41 (3)	59	-	-
z.	34 (23)	99	-	-	-
1936	31 (23)	164 (2)	56	-	-
1937	49 (45)	159 (2)	57	1 (1)	-
1938	41 (35)	145	66	-	10
1939	41 (41)	75 (1)	104	-	44
1940	31 (31)	150 (3)	108	4	52
1941	21 (21)	92	104	1	52
1942	11 (11)	69 (1)	104	3 (1)	52
1943	10 (8)	111 (1)	104	8	62
1944	9 (9)	74	104	6	98
1945	1 (1)	16 (1)	35	-	18

Registrační systém

- 1935 – platba pevně daného poplatku
- Návrat Američanů na čs. trh
- Zvýšený dovoz – 35-38 – 316-336 filmů ročně - 1939 – 242
 - Nízká kvalita
- Vtvoření kartelu filmových půjčoven
- Jednorázový dovozní poplatek
 - 20 000 Kč, květen 1938 17 500 Kč
- MPOŽ – zřízen FPS – leden 1937 – MF, MNO, ČFS, ČFU
 - Vladislav Vančura
- Změny koncem 30. let
- Zvýšení vlivu SSSR

Druhá republika 1938/1939

- Zmenšení trhu o třetinu – 1850 -> 1300 kin
 - Snížení předpokládaného výtěžku
- Útoky proti pražským půjčovnám a židovským filmařům
- Vlna počešťování názvů českých kin

Tvůrci Karel Lamač

- Nar. 1897
- Němá éra
- Kariéra v Německu/Rakousku
 - 1924 – *Helena Trojská*
- Ve 30. letech natáčel v Německu
 - Ondra-Lamač Film
 - *Der Zinker* (1930)
- V ČSR
 - *C. a K. polní maršálek*
 - Komédie
- Herec – změna herecké polohy
- *Kantor Ideál* (1932); *Dobrý tramp Bernášek* (1933); *S vyloučením veřejnosti* (1933) ^{28:08}; *Na tý louce zelený* (1936)
- *Milování zakázáno* (1938)
- *U pokladny stál* (1939)
- 1939 – emigrace
 - Nizozemí
 - Velká Británie – *Švejkova nová dobrodružství* (1943)
- Zemřel 1952 v Německu

Gustav Machatý

- Kariéra v němé éře
- 1929 – *Erotikon*
- 1931 – *Ze soboty na neděli*
- 1932 – *Extase* - tři jazykové verze
- Nokturno (1934)
- Baletky (1935)
- USA
- Západní Německo

Martin Frič

- Nar. 1902 – Praha
- Poč. 20. let – kreslíř
karikaturista
- 1928 – Páter Vojtěch
- 1929 – Varhaník u sv. Víta
- Přelom 20. a 30. let spolupráce
s Lamačem (Burian)
- U snědeného krámu (1933)
- Revizor (1933)
- Jánošík (1935)
- V+W – Hej-Rup (1934); [Svět
patří nám](#) (1937)
- Haas + Mandlová –
 - Mazlíček + Život je pes + Ať žije
nebožtík
- Jedenácté přikázání (1935)

V+W

- Osvobozené divadlo
- Vlastní hry
- Pudr a benzin (1931)
- Peníze nebo život (1932)
- [Hej rup](#) (1934)
- Svět patří nám (1937)
- Krize (1938)
 - Herbert Kline

Josef Rovenský

- Herec v němé éře
- **Řeka** (1933)
- **Maryša** (1935) –
spolupráce s Vávrou – děj
přesunut do Vlčnova – 48:43
- **Hlídač č. 47** (1937) –
spolupráce s Vávrou,
dokončeno Janem
Svitákem

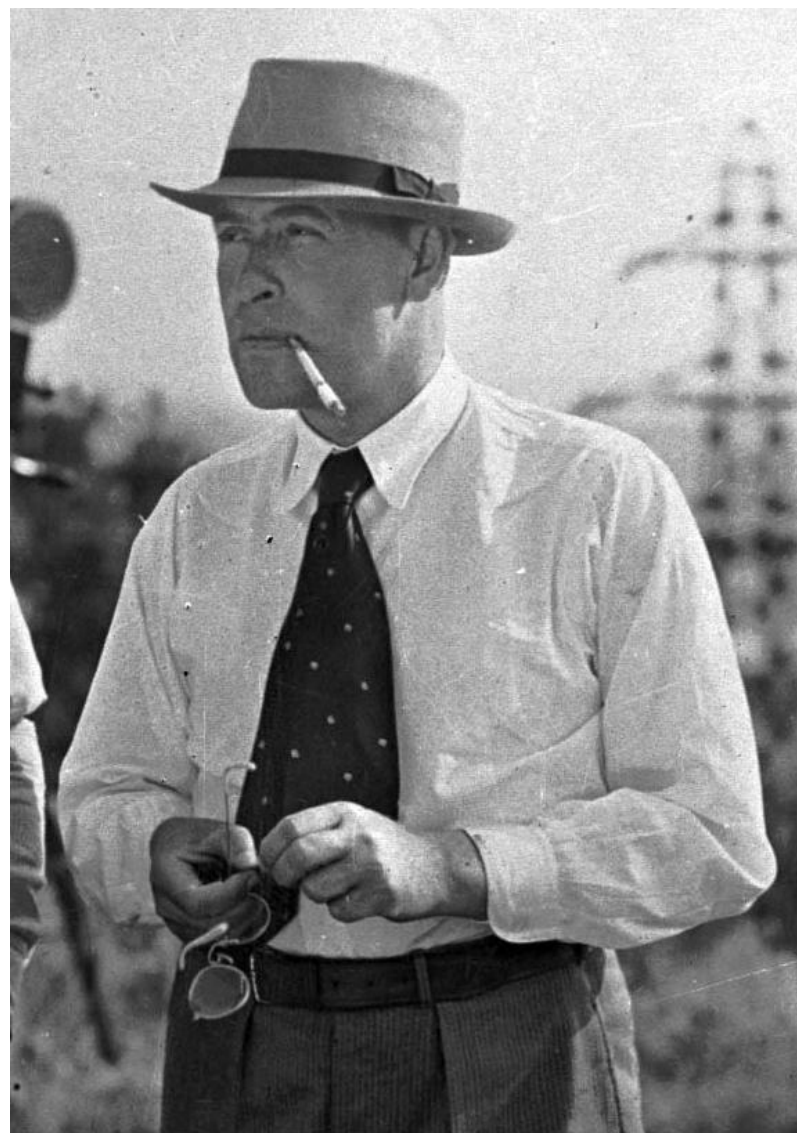
Svatopluk Innemann

- Žánrově rozličná tvorba
- Fidlovačka (1930)
- Třetí rota (1931)
- Muži v offsidu (1931)
- Karel Havlíček Borovský (1931)
- U svatého Antoníčka (1933) -
7:38-9:38
- Vražda v ostrovní ulici (1933)
- Tři kroky od těla (1934)
- Sextánka (1936) cz+něm v.
- Švanda dudák (1937)

Vladislav Vančura

- 1891-1942
- *Před maturitou* (1932)
- *Na sluneční straně* (1933)
- [Marijka](#)
[nevěrnice](#) (1934)
- *Naši furianti* (1935)
- *Láska a lidé* (1937)

Vladimír Slavínský

- komerční, konzervativní, staromódní, sentimentální
- optimistické vyznění filmů, často s poučením
- v dílech přítomna víra ve spravedlnost a spravedlivý lidský život
- jeden z mala režisérů, který měl u nás úspěch už ve 20. letech
- obsazoval často stejné herce – Nedošinská, Pištěk (většinou v rolích hodných rodičů)
- točil také příběhy červené knihovny, prý ale nedodržel čistotu žánru – přidával prvky humoru či dramatu
- *Žena pod křížem* (1937) – adaptace Ignáta Herrmanna
- *Rozkošný příběh* (1936) – spolupracoval s Věrou Ferbasovou (např. i na *Ženě p. křížem*)
- *Pravo na hřích* (1932), *První polibení* (1935)
- *Holka nebo kluk* (1938) – spolupracoval s Adinou Mandlovou – 23:27

Karel Anton

- 30. leta byla považovaná za pouhý dozvuk jeho němé éry
- Tonka Šibenice (1930)
- Lide v bouři (1930) – natočil před odchodem do zahraničí
- Aféra plukovníka Redla (1931)
- na rok odešel do Francie, v roce 1933 se vrátil na natočení ...
- Jsem děvče s čertem v těle (1933) 15:05-20:41
- po neúspěchu se vrátil do Francie, kde zastával v Paramountu významnou pozici pro Evropu
- později se přesunul do Německa

Miroslav Cikán

- Dům na předměstí (1933) – měl poprvé možnost samostatné režie
- Záhada modrého pokoje (1933) – remake německého filmu, detektivní žánr
- Hrdinný kapitán Korkorán (1934)
- U nas v Kocourkově (1934)
- Batalion (1937) – nešlo až tak o realistické zobrazení ztroskotanců, spíš o dějovou linii
- Svět kde se žebra (1938)
- Její pastorkyně (1938)

Václav Wasserman

- Většinou scenárista
- Kam s ním (1922)
- Trhani (1936) – 16:33
- Lidé pod horami (1937)
- Boží mlýna (1938)
- Sobota (1944)

Kontingentní filmy

- Oldřich Kmínek
 - [Sněhurka a sedm trpaslíků](#) (1933)
- Václav Kubásek
- Leo Marten
- Karel Špelina
- Jaroslav Svára
- A další...

Herecké hvězdy

- Blond vs. brunety
- Anny Ondráková – On a jeho sestra, Kantor ideál, Polská krev, Důvod k rozvodu
- Adina Mandlová – Děvčátko neříkej, ne, Diagnosa X, Haas, Holka nebo kluk, Kristián, Sobota
- Nataša Gollová – Bezdětná (1935), Eva tropí hlouposti (1938) ^{14:54}, protektorát
- Věra Ferbasová – stejný typ jako Ondráková - Pozor straší! (1938) ^{38:46}
- Lída Baarová – Kariéra Pavla Čamrdy, kontingentní, Německo, Návrat
- Hana Vítová – Osmnáctiletá (1939)
- Marie Glázrová
- Zdena Sulanová – Líza Irovská & Madla Satranová, Nataša Tánská – Babička, Jarmila Beránková - Řeka
- Řada menších hvězd
- Antonie Nedošínská,
- Růžena Nasková

Jiřina Štěpničková

- Poprvé u filmu 1931
- Návrat až 1934
- 1935 – Maryša 48:43
- Podobný typ rolí
- Vojnarka (1936); Kříž u potoka (1936); Muzikantská Liduška (1940); Jan Cimbura (1941); Babička (1940); Děvčica z Beskyd (1944)
- Typově rozdílní od jiných cz hereček
- Současně film a divadlo

Mužské hvězdy

- Voskovec & Werich – Peníze nebo život, Pudr a benzin, [Hej-rup](#), Svět patří nám
- Theodor Pištěk – do roku 1942 – splácel dluhy
- Otomar Korbelář – Vzdušné torpédo 48, Grandhotel Nevada, Lucerna, Tulák Macoun
- Antonín Novotný – Záhada modrého pokoje, Pozor straší, Příklady táhnou – stáž v USA
- Hugo Haas – Adina Mandlová; Jedenácté přikázání, Bílá nemoc
- Karel Hašler – Písničkář (1932)
- František Smolík – přerod z komediální do vážné polohy
- Jiří Dohnal
- Vlasta Burian
- Rolf Wanka – „Co by si každá žena přála k svátku? Muže jako Rolfa Wanku!“
- A další...

Filmové ateliéry

- 21. 6. 39 – nařízení o židovském majetku
- Barrandov
 - Lex Havel
 - Navýšení kapitálu
 - AB -> Prag-film
- Host
 - Treuhänder
 - vypovězení z nájmu FAB
- Foja
 - Prodej

Českomoravské filmové ústředí

- Centralizační snahy německých úřadů
- Předcházející instituce – Ústředí filmového oboru, Filmové ústředí v Čechách a na Moravě
- ČMFÚ – vznik 26. 10. 1940
- Přímý dohled protektora
- Povinné členství pro filmové pracovníky
- Zastřešování všech oblastí kinematografie
- [Filmové žně 1941](#)
- Emil Sirotek, Jaroslav Leisar, Wilhelm Ernst, Wilhelm Söhnel

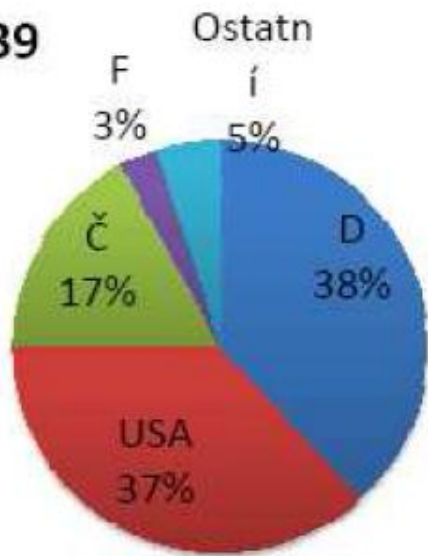
Filmové žně – Zlín – 1940, 1941

Distribuce v protektorátu

- Zákaz stávajících angl. a fr. filmů
- odbytiště pro vlastní filmy
- Útlum činnosti stávajících firem

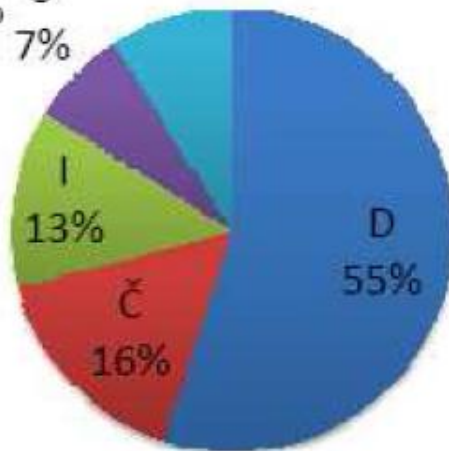
1939

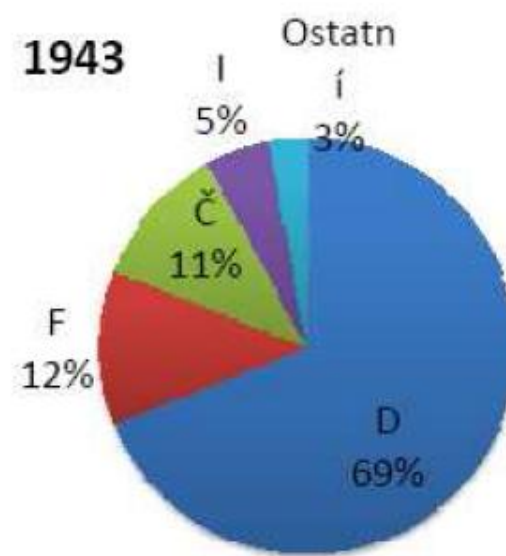
Ostatn í

í 9%

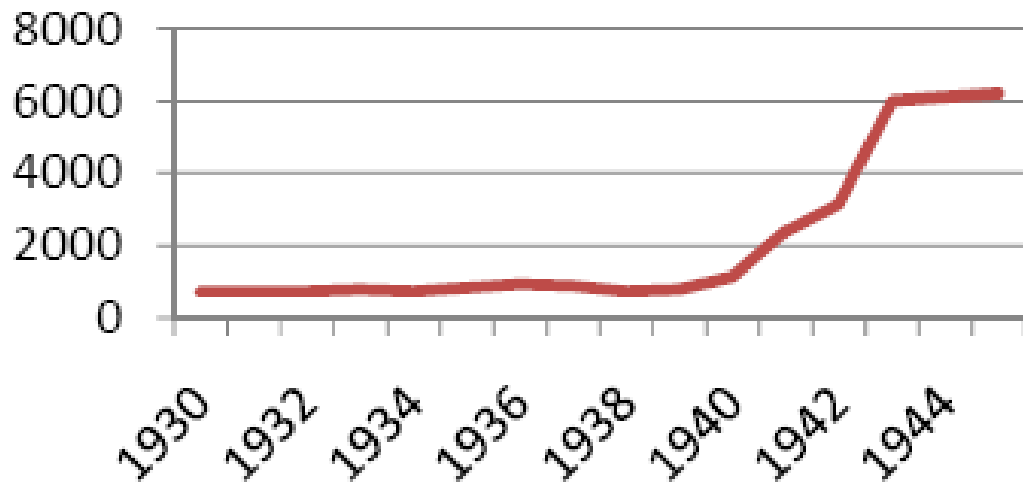
1941

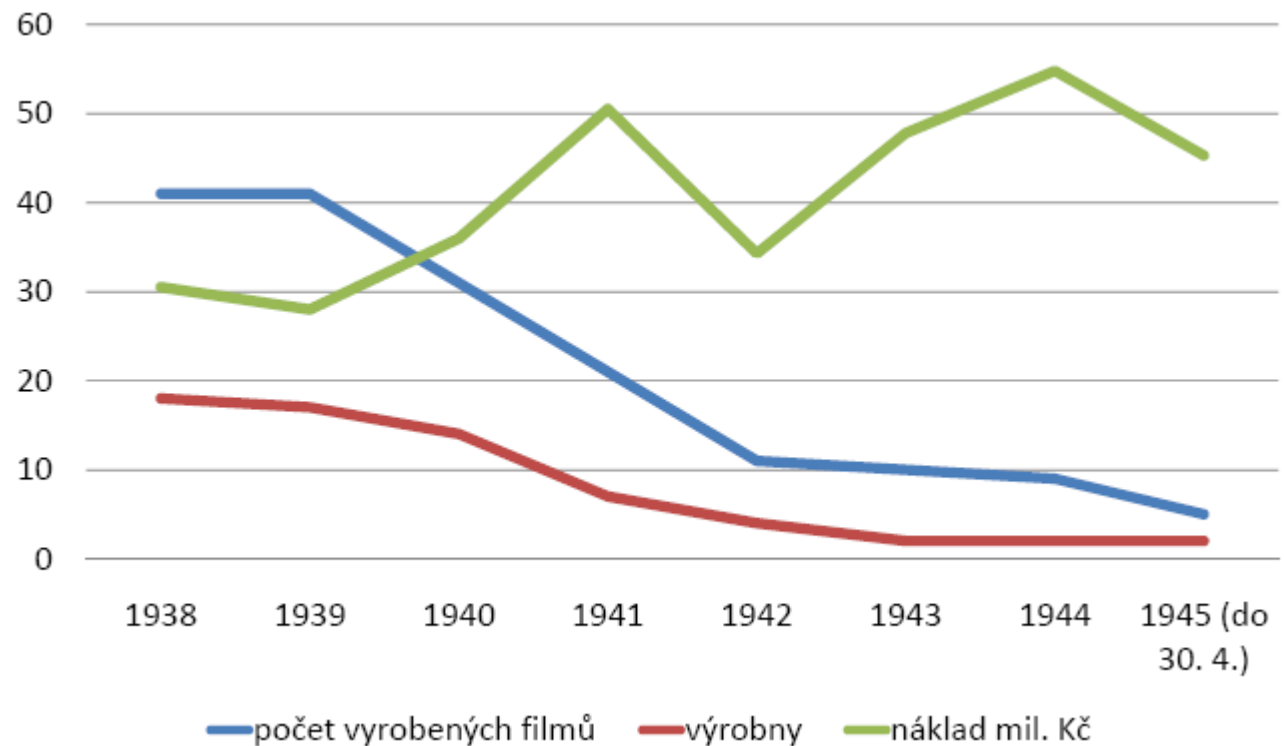
1943

Průměrná cena filmu (tis. K)

Filmová výroba

Filmová výroba

Celkový náklad filmu *Zlaté dno* (1942)

Námět	71 000,00
Hudba	67 550,00
Obsazení	430 000,00
Štáb	363 650,00
Atelier a laboratoř	1 769 380,00
Material	131 960,00
Výprava	190 000,00
Exteriery	54 200,00
Doprava, pojištění	70 000,00
Poplatky, režie výrobní skupiny a různé	283 300,00
Celkem	3 431 040,00

Rozpočet filmu *Počestné paní pardubické* (1944)

Námět	119 000,00
Hudba	115 000,00
Obsazení	870 000,00
Štáb	639 000,00
Atelier a laboratoř	2 829 000,00
Materiál	291 000,00
Výprava	550 000,00
Exteriéry	490 000,00
Doprava a pojištění	190 000,00
Poplatky, režie výr. skup. aj.	420 000,00
Celkem	6 513 000,00

Česká filmová výroba 1939 - 1945

	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945*)	Celkem
celovečerní hrané filmy	41	31	21	11	10	9	1	124
ostatní	179	258	196	173	195	178	51	1230
výrobci hra- ných filmů	17	14	7	4	2	2	1	
výrobci os- tatních filmů	36	37	36	24	22	21	8	

Filmová výroba

- Němci chtěli natáčet v českých ateliérech – > omezení domácí výroby
- dovozní kontingent, film v distribuci jen 3 roky, kontrola kinematografických licencí
- snaha sloučit české výrobní, kde by Němci potom měli minimálně 51% majetku
- domácí výroba klesá – > náklady na ni rostou – > počet výroben klesá
- Prag-film
- Národně obranné tendence v protektorátním filmu
 - Tulák Macoun (1939)
 - Babička (1940)
 - Madla zpívá Evropě
 - Pantáta Bezoušek (1941)

Otakar Vávra

- 1936 – Velbloud uchem jehly; 1937 – Panenství, Filosofská historie; 1938 – Cech panen kutnohorských; 1939 – Dívka v modrém, Kouzelný dům; 1940 – Pohádka máje; 1941 – Turbína; 1942 – Okouzlená; 1943 – Šťastnou cestu – 28:45

Václav Krška & František Čáp

- František Čáp

- 1939 - *Ohnivé léto*
13:39, *Panna*;

- 1940 – *Babička*,
Preludium, *Noční motýl*;

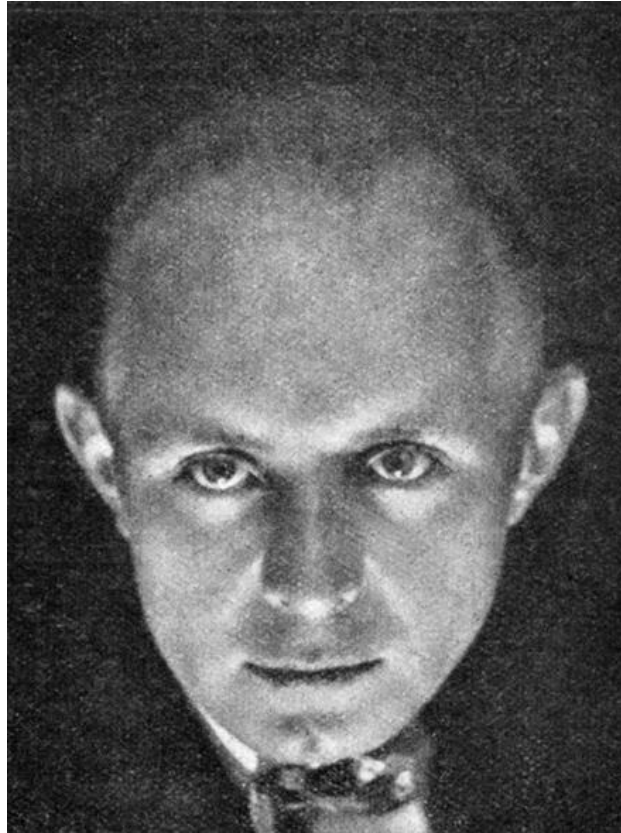
- 1941 – *Jan Cimbura*

- 1942 – *Kníže Václav*;

- 1943 – *Mlhy na blatech*, *Tanečnice*;

- 1944 – *Děvčica z Beskyd*

- Krška – *Ohnivé léto*
(1939), *Kluci na řece*
(1944), *Řeka čaruje*
(1945)

Václav Binovec

1932 – Pepina Rejholcová – 31:10; 1936 – Jízdní hlídka – 1:01:02; 1937 – Poručík Alexandr Rjepkin, Lízin let do nebe; 1938 – Druhé mládí, Jarka a Věra ; 1939 – Lízino štěstí; 1940 – Madla zpívá Evropě; 1942 – [Městečko na dlani](#)

Protektorátní tvorba

Josef Alfréd Holman

- Děvčata nedejte se! (1937)
- Zborov (1938)
- Minulost Jany Kosinové (1940)
- Velká přehrada (1942) –
- Bláhový sen (1943)
- 1944 – útěk na Slovensko – SNP

Vladimír Slavínský

- Přítelkyně pana ministra (1940) – 36:03
- Dva týdny štěstí (1940)
- Muži nestárnou (1942)

Martin Frič

- Tetička (1941)
- [Těžký život dobrodruha](#) (1941)
- Barbora Hlavsová (1942)
- Experiment (1943)
- Počestné paní pardubické (1944)

Protektorátní tvorba

- Herci – Karel Höger, Vlasta Matulová
- Sociální tematika
 - Velká přehrada (1942)
 - Druhá směna (1940)
- Psychologická dramata
 - Vávra – Okouzlená (1942)
 - Tanečnice
- Kostýmní filmy –
 - Počestné paní pardubické, Noční motýl
- Komedie

Česká kinematografie 1945–1949

- Dekret č. 50/1945 Sb. o opatřeních v oblasti filmu
- Platný až do roku 1993
- Směrování k zestátnění už za války
- Postupná centralizace do ČSF
- rozšíření sítě kin
- dobudování technického zázemí
- zřízení dramaturgických kontrolních orgánů
- Ministerstvo informací – kinematografický odbor
– Vítězslav Nezval – spisovatelé = záruka umělecké hodnoty

Česká kinematografie 1945–1949

- Dramaturgie
 - 1946-1949 – 2 orgány
 - FIUS – umělecké hledisko
 - tzv. státní filmová dramaturgie – kulturně-politické hledisko
 - 1949 – FIUS nahradila Filmová rada
- Po únoru 1948
 - září 48 - vyhlášení ostrého kurzu - akcent na společenské fce kultury, její výchovný význam, optimismus, aktuálnost, závislost na vládnoucí ideologii
 - Konec roku 1948 – čistky

Počátek 50. let

- Rezoluce o filmu z dubna 1950
 - Nová tematika, ideovost, aktuálnost
 - Faktické dopady
 - utužení ideové kontroly
 - upevnění byrokracie filmové výroby
 - unifikace film. tvorby z hlediska tematiky a ideologického zaměření
 - eliminace západních filmů z kin, preference sovětských snímků
 - pokles návštěvnosti
 - zadržávání výroby
- Vznik – Československé televize – 1. 5. 1953 první vysílání
- Předpoklady uvolnění – smrt J. V. Stalina a Klementa Gottwalda
- Nové tematické plány -> růst návštěvnosti
- Oživení styků se západními státy
- 1956 – náznaky nových tendencí a uvolnění

Vladimír Vlček

- Zítřka se bude tančit všude (1952)
- Rudá záře nad Kladnem (1955)

ROK 1956

- Kritika kultu osobnosti
- Decentralizace kinematografie
- **1. ledna 1956 : ČSF** rozčleněn na 6 základních samostatně hospodařících organizací:
 - Studio hraných filmů, Krátký film, Ústřední půjčovna filmů, Filmové laboratoře, Filmový průmysl, Filmoprojekt + Ústřední ředitelství ČSF

Oživení po roce 1956

- **rysy oživení po roce 1956**
- silná politická motivace ke kritickému zkoumání reality - kultura cítí potřebu suplovat politiku
 - Ladislav Helge, *Škola otců* (1957)
 - Václav Krška, *Zde jsou lvi* (1958)
 - Kadár + Klos, *Tři přání* (1958)

Festival v Bánské Bystrici 1959

- 1958 léto – úmysl pořádat každoročně výběrovou přehlídku české a slovenské filmové tvorby
- každoroční hodnocení úrovně československé filmové tvorby a uměleckého snažení jednotlivých umělců
- 1959 po festivalu:
 - personálně proměněna umělecká rada jako poradní orgán ředitele FSB
 - odvolán ředitel FSB Eduard Hofman, nahrazen Josefem Veselým
 - odvolán ředitel Ústřední správy ČSF Jiří Marek, nahrazen Aloisem Poledňákem
- 3 nejméně kritizované filmy - pohádková satira *Tři přání*, psychologické drama *Zde jsou lvi*, hudební komedie *Hvězda jede na jih*
 - Výměna ředitele ÚŘ ČSF a FSB

Další tvorba:

- Literární adaptace, historické, dramata, loutkové, pohádky
- EXPO 58 – Laterna magika

Počátek 60. let

- Obavy z opakování Bánské Bystrice
- Komunistická produkce – *Kohout plaší smrt* (1961), *Reportáž psaná na oprátce* (1961), *Horoucí srdce* (1961)
- Žánrová kinematografie – sci-fi, komedie, historické, psychologické
- František Vlácil – *Holubice* (1960); Vojtěch Jasný – *Přežil jsem svou smrt* (1960); Karel Kachyňa – *Trápení* (1961)
- Nová generace
 - Odpor k tendenčnosti a schematičnosti
 - Věra Chytilová; Jan Schmidt; Jan Němec; Forman; Jireš; Juráček
- 1963 – filmy studentů FAMU
 - Vlivy - neorealismus, polská a maďarská černá škola, anglické free cinema, francouzská nová vlna, cinéma vérité, americký underground
 - výhody – nezatížení minulostí předchozích generací = člověk a základní projevy jeho existence – banalita, ubohost, fádnost, život mimo společenské struktury

Vývoj v 2. pol. 60. let

- Interpelace poslance Pružince 17. květen 1967
 - Proti *Sedmikráskám* a *O slavnosti a hostech*
- „Očistné“ kroky v kinematografii – revize 60. let
 - Výměny vedoucích kádrů ČSF a FSB
 - Jaro 1970 – vznik nových tvůrčích skupin
 - 1970 – prověrky režisérů
 - Pozastavení činnosti – Helge, Juráček
 - Tichý distanc – Menzel, Bočan, Jireš
 - Emigrace – Jasný, Vachek, Němec
 - Spolupráce tvůrců s režimem – Sequens, Steklý, Lipský
 - Trezorové filmy – *Kladivo na čarodějnice* (1969)

Normalizace 1969-1989

- 1969-1971 – etapa konsolidace
 - Doznívání čistek
 - Normalizující ideologicky agresivní filmy
 - Klíč (1971); Člověk není sám (1971)
- 1972-1977 – ofenzivní normalizace
 - Vyzdvižení ideologické funkce nad estetickou
 - Nové úkoly vedení ČSF
 - Nedůvěra v debutanty – praxe povídkových filmů
 - *Jak rodí chlap* (Troška + Drha + Ekl, 1979)

Dramaturgie po roce 1972

- Kategorie hodnocení námětů
 - Protisocialistické
 - Obsahují invektivy a negativní stanoviska ale jako celek nepůsobí negativně
 - Neobsahují vážnější ideové a kulturně politické nedostatky
- Preferovaná témata
 - filmy měly "vychovávat k socialistickému myšlení, součástí jednání hrdinů - internacionalismus, dobrý poměr k práci, aktivní poměr ke společnosti a jejím potřebám
 - odmítnout diverzní záměry jako tzv. filozofii moderního člověka - skepsi, pocity odcizení, bagatelizování úloh jednotlivce ve společnosti, negativismus k dosavadnímu socialistickému vývoji, sobecký individualismus

Normalizace

- Role KSČ v dějinách
 - *Vítězný lid* (1977) – Vojtěch Trapl
 - *Kronika žhavého léta* (1973) – Jiří Sequens
- Normalizující filmy
 - Karel Steklý – *Hroch* (1973); *Za volantem nepřítel* (1974); *Tam, kde hnízdí čápi* (1975)
- Ideologie v zábavných filmech
 - *Hvězda padá vzhůru* (1973) – Ladislav Rychman
 - *Romance z korunu* (1975) – Zdeněk Brynych

Etapa oživení 1977-1984

- Charta 77 – další emigrace – Jan Tříska, Pavel Landovský
- Prostor pro tvůrce etablované v 60. letech
- Chytilová - *Hra o jablko* (1976); *Kalamita* (1981); *Faunovo velmi pozdní odpoledne* (1983)
- Menzel – *Na samotě u lesa* (1976); *Báječní muži s klikou* (1978)
- Vlášil – *Dým bramborové natě* (1976); *Stíny horkého léta* (1977)
- Herz – *Den pro mou lásku* (1976); *Panna a netvor* (1978); *Deváté srdce* (1978)
- Kachyňa – *Sestřičky* (1983)

Nová generace

- Karel Smyczek – Housata (1979); Sněženky a machři (1982); Proč (1987)
- Jiří Svoboda – *Zánik samoty Berhof* (1984)
- Komedialní tvorba
 - Smoljak a Svěrák
 - Petr Schulhoff
 - Zdeněk Troška
- 1984-1989 – přestavba – nové impulsy, částečné uvolnění avšak absence výrazných tvůrců
 - Žádné zásadnější organizační proměny

Po roce 1989

- zákon č. 273/1993 Sb. /15. října 1993/
 - Ruší platnost Benešových dekretů
 - Legalizuje pronikání soukromého podnikání
 - První film za soukromé peníze – *Tankový prapor* (1991)
- 1. 7. 1992 – Státní fond pro podporu a rozvoj kinematografie
- Privatizace Barrandova – červen 1992 - Marhoul
 - Protesty – Menzel, Chytilová ad.
 - 1996 – holding

90. léta

- Rozpad okresní správy kin, pokles návštěvnosti
- Rozšiřování TV stanic a videotrhu
- Nevýrazné projekty orientované na zisk
- Nedostatek zkušených producentů
- Klíčový koproducent ČT
- 1996 – první multikino Galaxie

Po roce 2000

- Nástup multiplexů – nárůst vstupného vůči platům
- 2003 – Mediadesk – evropské rozvojové programy
- 15-20 filmů ročně
- Po roce 2005 – digitalizace
 - Nárůst počtu distributorů

KONEC